

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D. a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupený JUDr. Pavlem Průšou, advokátem se sídlem Klášterní 92, Chotěboř, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2009, č. j. 57 Ca 84/2008 - 30,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2009, č. j. 57 Ca 84/2008 - 30, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podle písemného vyhotovení rozsudku, které bylo doručeno účastníkům řízení, Krajský soud v Brně tímto rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2008, č. j. KUJI 50906/2008, jímž bylo na základě odvolání žalobce změněno rozhodnutí Městského úřadu Chotěboř ze dne 9. 6. 2008, č. j. ODaSH-115/2008-Vo, kterým byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a povinnost nahradit státu náklady řízení ve výši 1000 Kč, tak, že bylo upřesněno vymezení skutku žalobce a ve zbytku bylo odvoláním napadené rozhodnutí potvrzeno. Žalobce se podle správních orgánů dopustil uvedeného přestupku tím, že dne 24. 5. 2007 okolo 20.15 hod. na lesní cestě (účelová komunikace) mezi místními částmi Stružinec a Kohoutov ve Ždírci nad Doubravou jako cyklista při slézání z jízdního kola vjel do jízdní dráhy projíždějícího druhého cyklisty F. Z., nar. X, bytem S. 2, Ž. n. D. Tak

došlo ke střetu a následně k pádu a k ublížení na zdraví F. Z. (poranění kolena pravé nohy).

Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že se žalobce dopustil jednání, které bylo posuzováno jako přestupek, dne 24. 5. 2007. Městský úřad vydal rozhodnutí o přestupku dne 9. 6. 2008. Proti rozhodnutí městského úřadu podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl dne 7. 7. 2008 a jeho rozhodnutí nabylo právní moci dne 9. 7. 2008. Krajský soud dospěl k závěru, že roční lhůta k projednání přestupku žalobce uplynula podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích dne 24. 5. 2008. Jedná se o lhůtu prekluzivní, a proto podle krajského soudu nepřichází v úvahu její přerušení nebo stavění. Žalovaný pokračoval v projednávání přestupku i po uplynutí prekluzivní lhůty a dne 7. 7. 2008 vydal meritorní rozhodnutí o odvolání žalobce. Tím podle krajského soudu hrubě porušil zákon, neboť měl podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích řízení o přestupku žalobce zastavit. Krajský soud s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS, přihlédl k údajnému uplynutí prekluzivní lhůty k projednání přestupku i bez žalobní námitky a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaného přitom zavázal právním názorem, podle něhož odpovědnost žalobce za přestupek zanikla.

Žalovaný (stěžovatel) napadl dne 5. 8. 2009 rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž uvedl, že ji opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ve skutečnosti však namítal rovněž důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Kasační námitkou opírající se o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. brojí stěžovatel proti závěru krajského soudu o tom, že v posuzované věci došlo k zániku odpovědnosti žalobce za přestupek pro uplynutí roční prekluzivní lhůty podle § 20 zákona o přestupcích. Stěžovatel se domnívá, že podle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích roční prekluzivní lhůta k projednání přestupku neběžela v době od 31. 5. 2007 do 16. 7. 2007, neboť v této době bylo vedeno o tomtéž skutku trestní řízení. S ohledem na stavění lhůty nedošlo k uplynutí roční prekluzivní lhůty k projednání přestupku již dne 24. 5. 2008, jak uvedl krajský soud, nýbrž až dne 10. 7. 2008, tedy až poté, co nabylo právní moci rozhodnutí stěžovatele. Názor krajského soudu, že dne 24. 5. 2008 došlo k zániku odpovědnosti žalobce za přestupek, považuje stěžovatel za nesprávný.

V rámci druhé kasační námitky opírající se o důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že na úřední desce krajského soudu bylo v době od 30. 6. 2009 do 15. 7. 2009 způsobem umožňujícím dálkový přístup vyvěšeno zkrácené znění rozsudku ze dne 30. 6. 2008, č. j. 57 Ca 84/2008 - 28, kterým krajský soud žalobu v posuzované věci zamítl. K tomuto tvrzení stěžovatel doložil výtisk tohoto zkráceného znění rozsudku. Dle výrokové části písemného vyhotovení rozsudku, které bylo stěžovateli doručeno, však krajský soud rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů

od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), byla podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení před krajským soudem (§ 102 s. ř. s.) a jedná za něj pověřená osoba s právníkým vzděláním, které je vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval kasační námitkou stěžovatele týkající se vyhlášení rozsudku. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu, krajský soud rozhodl v posuzované věci bez jednání. Podle § 49 odst. 9 s. ř. s. musí být rozsudek vyhlášen jménem republiky a veřejně. Jakmile soud vyhlásí rozsudek, je jím vázán. Podle § 49 odst. 11 s. ř. s. se rozsudek vyhláší ústně, proběhlo-li ve věci jednání a při vyhlášení je přítomen alespoň jeden účastník nebo osoba zúčastněná na řízení anebo veřejnost. Jsou-li vyhlášení přítomny pouze soudní osoby, rozsudek soud vyhlásí vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu čtrnácti dnů; den vyhlášení se na písemném vyhotovení poznamená. Soudní řád správní nestanoví, jakým způsobem má být vyhlášen rozsudek, pokud správní soud rozhodl za podmínek stanovených v § 51 s. ř. s. bez jednání. Ustanovení § 49 odst. 11 s. ř. s. stanoví postup pro vyhlášení rozsudku pouze v případech, kdy ve věci proběhlo jednání. Jak judikatura (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, č. j. 6 As 36/2003 - 115, publikovaný pod č. 530/2005 Sb. NSS) tak i doktrína (srov. např. Vopálka, V., Mikule, V., Šimůnková V., Šolín, M. Soudní řád správní. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004, s. 115) se však shodují na tom, že i v případech, kdy nebylo nařízeno jednání, je třeba postupovat analogicky podle § 49 odst. 9 a 11 s. ř. s., tj. rozsudek musí být veřejně vyhlášen vyvěšením na úřední desce soudu. Vedle toho je soud povinen podle § 50l odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zveřejnit obsah úřední desky i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato povinnost je zakotvena v občanském soudním řádu již od 1. 1. 2005 (§ 50l odst. 3 o. s. ř. nahradil s účinností od 1. 7. 2009 totožně znějící § 50i odst. 2 o. s. ř.). Soud je tedy rozsudkem vázán od okamžiku vyvěšení zkráceného znění na úřední desce soudu (§ 49 odst. 9 věta druhá s. ř. s.) a s výjimkou oprav chyb v psaní a počtech, jakož i jiných zjevných nesprávností podle § 54 odst. 4 s. ř. s. nemá již po vyhlášení rozsudku možnost své rozhodnutí změnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, č. j. 5 Ads 59/2003 - 242, www.nssoud.cz).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že krajský soud zveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup zkrácené znění rozsudku ze dne 30. 6. 2009, č. j. 57 Ca 84/2008 - 28, podle něhož byla žaloba zamítnuta. Toto zkrácené znění rozsudku, které stěžovatel spolu s kasační stížností předložil Nejvyššímu správnímu soudu, není součástí soudního spisu.

Aniž by ovšem Nejvyšší správní soud prováděl k uvedenému tvrzení stěžovatele jakékoli dokazování, musí konstatovat, že již ze samotného soudního spisu vyplývají závažné nesrovnalosti, které činí rozsudek krajského soudu v daném ohledu nepřezkoumatelným.

Na č. 1. 28 soudního spisu je založeno zkrácené znění rozsudku ze dne 30. 6. 2009, č. j. 57 Ca 84/2008 - 28, jež mělo být podle zaznamenaných údajů vyvěšeno na úřední desku dne 30. 6. 2009 a sejmuto dne 15. 7. 2009 a podle něhož krajský soud napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Z obsahu soudního spisu i z kasační stížnosti je dále zřejmé, že účastníkům řízení bylo doručeno písemné vyhotovení rozsudku, kterým bylo skutečně rozhodnutí stěžovatele zrušeno. Nejvyšší správní soud ovšem dále zjistil, že uvedenému zkrácenému znění rozsudku předchází v soudním spisu na č. 1. 27 referát ze dne 10. 6. 2009. Tento referát byl přeškrtnut a přelepen dvěma volnými listy papíru, i přesto je z něj však patrné, že samosoudkyně, která rozhodovala v dané věci, sepsala a podepsala dne 10. 6. 2009 následující pokyny soudní kanceláři:

„1. Vyznačit v rej. 57Ca skončeno dne 30. 6. 09 – rozsudek:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

2. Vyvěsit ve zkrácené verzi znění rozsudku na úřední desce po dobu 14ti dní.“

Uvedené pokyny byly pak následně změněny referátem na č. 1. 27a soudního spisu, který je datován dnem 10. 6. 2009, tedy shodným dnem jako referát na č. 1. 27. Samosoudkyně zde udělila soudní kanceláři pokyn k tomu, aby na úřední desce krajského soudu bylo vyvěšeno zkrácené znění rozsudku, podle něhož bylo rozhodnutí stěžovatele zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Pravdivost data tohoto nového referátu však zpochybňuje skutečnost, že na otisku razítka soudní kanceláře, který se nachází na č. 1. 27a, je uvedeno, že soudní kanceláři pokyn došel dne 13. července 2009. Tento údaj byl přitom ručně přeškrtnut a přepsán na 13. 6. 2009. Rovněž skutečnost, že tento referát byl do spisu zažurnalizován jako č. 1. 27a, nasvědčuje tomu, že byl do spisu vložen až dodatečně. Pokud by byl referát na č. 1. 27a vložen do soudního spisu již dne 13. 6. 2009, bylo by mu přiřazeno č. 1. 28, nikoliv č. 1. 27a.

Již z těchto skutečností vyplývají vážné pochybnosti o tom, zda v posuzovaném případě krajský soud skutečně vyhlásil rozsudek, kterým rozhodnutí stěžovatele zrušil. Vše nasvědčuje tomu, že v tomto ohledu došlo k manipulaci s listinami, které byly založeny v soudním spise. Nejvyšší správní soud nemůže v důsledku těchto manipulací učinit jednoznačný závěr o tom, zda se zkrácené znění rozsudku vyhlášené krajským soudem shoduje s jeho písemným vyhotovením, které bylo doručeno účastníkům řízení. Jedná se tudíž o natolik závažnou vadu řízení, že činí rozsudek krajského soudu ve svém důsledku nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost.

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost považovat rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, dále ta rozhodnutí, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS). O takový případ se jedná i v posuzované věci, neboť není seznatelné, zda došlo k řádnému vyhlášení rozsudku na úřední desce soudu a zda se písemné vyhotovení rozsudku, které bylo doručeno účastníkům řízení, shoduje s rozsudkem, který byl krajským soudem vyhlášen, tj. vyvěšen na úřední desce soudu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že předmětná námitka stěžovatele je důvodná, a shledal rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost.

Nad rámec shora uvedeného považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjádřit se také ke skutečnostem namítaným stěžovatelem k běhu roční prekluzivní lhůty k projednání přestupku. Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že i kdyby nebyl napadený rozsudek krajského soudu zatížen vadou nepřezkoumatelnosti, byly by zde dány důvody pro jeho zrušení z důvodu nesprávného posouzení otázky běhu lhůty podle § 20 zákona o přestupcích.

Jako zcela nesprávnou je totiž nutno hodnotit úvahu krajského soudu, že v případě prekluzivní roční lhůty k projednání přestupku nepřichází v úvahu její přerušování nebo stavění. Podle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích se do běhu roční prekluzivní lhůty pro projednání přestupku nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“). Podle § 12 odst. 10 trestního řádu se trestním řízením rozumí řízení podle tohoto zákona. Součástí trestního řízení je také přípravné řízení, které je první fází trestního řízení, která předchází podání obžaloby. Podle citovaného ustanovení trestního řádu se přípravným řízením rozumí *„úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, postoupení věci jinému orgánu nebo zastavení trestního stíhání, anebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování“*. Citované ustanovení trestního řádu tedy zcela jasně stanoví, že zahájením trestního řízení se rozumí okamžik sepsání záznamu o zahájení úkonů v trestním řízení, pokud byly takové úkony v trestním řízení prováděny. Pokud jde o určení okamžiku ukončení trestního řízení, dovodila již judikatura Nejvyššího správního soudu, že se pro účely počítání běhu lhůty podle § 20 zákona o přestupcích považuje za okamžik určující konec trestního řízení den, kdy se správní orgán dozvěděl o odevzdání

věci, tedy den, kdy mu bylo opatření policejního orgánu podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu o odevzdání věci k projednání jako přestupku doručeno. Dnem následujícím po tomto dni běh lhůty podle § 20 zákona o přestupcích pokračuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 1 As 17/2007 - 73, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že v posuzované věci byl Policií České republiky, Okresním ředitelstvím Havlíčkův Brod, Obvodním oddělením Chotěboř sepsán dne 31. 5. 2007 záznam o zahájení úkonů v trestním řízení, č. j. ORHB-804/TČ-13-2007, kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání trestného činu ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tehdy platného zákona č. 140/1960 Sb., trestní zákon, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 trestního zákona. Z uvedeného záznamu dále plyne, že trestní řízení bylo zahájeno pro tentýž skutek, pro který byl žalobce později shledán vinným přestupkem podle § 22 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích. Po prošetření věci dospěl policejní orgán k závěru, že v jednání žalobce nelze spatřovat podezření ze spáchání trestného činu, a tak podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu odevzdal věc městskému úřadu k projednání přestupku.

Nejvyšší správní soud dospěl na základě těchto skutečností k závěru, že podle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích v posuzované věci prekluzivní lhůta k projednání přestupku neběžela v době od 31. 5. 2007, kdy byl sepsán shora uvedený záznam o zahájení úkonů v trestním řízení, do 17. 7. 2007, kdy bylo městskému úřadu doručeno opatření, kterým mu byla věc odevzdána k projednání přestupku. Celkem tedy prekluzivní lhůta k projednání přestupku neběžela po dobu 48 dnů. Lhůta k projednání přestupku měla původně uplynout dne 24. 5. 2008, v důsledku stavění však uplynula až o 48 dní později, tj. dne 11. 7. 2008. Rozhodnutí stěžovatele a spolu s ním i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přitom nabylo právní moci dne 9. 7. 2008. Lze tak dát za pravdu stěžovateli, jenž v kasační stížnosti namítal, že k projednání přestupku došlo ještě před uplynutím roční prekluzivní lhůty k projednání přestupku.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek Krajského soudu v Brně z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude Krajský soud v Brně vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 22. října 2010

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu